

Időutazás a Délmagyarországgal: 1940, Észak-Erdélyt visszacsatolták (31. rész)

Elbúcsúzott Szeged városától az egyetem

Már javában folyik a II. világháború. Az angliai csatára figyel a világ, hiszen Britannia egén dőlt el Európa jövője. Itthon az ősz Észak-Erdély visszacsatolásáról szól, mely után elbúcsúzott Szegedtől a Ferenc József Tudományegyetem, visszaköltözvén Kolozsvárra.

A háború bajokkal és megszorításokkal is együtt jár. A szeptember 6-i DM egyik címe így szól: „Árdrágítók és árulerejtők kihallgatása a szegedi rendőrségen” – jelezvén a gazdaság működésében beállott zavarokat és a hiányt. És a városfejlesztés, például az útépités tervei is kényszerűen módosulnak.

Kevesebb állami pénz

Tanulmányok az augusztus 6-i lap címei, melyek szerint: „Csökkentik az állami hozzájárulás összegét a jövő évi útépitéseknél – A közszállítási fuvardíj kedvezményt is meg akarják vonni a városból”.

És a kereskedelmi minisztérium képviselőjének szegedi látogatásáról szóló tudósítás: „Látogatását arra is fölhasználta Elischer Pál műszaki tanácsos, hogy a város két megbízottjával megbeszélje a jövő évi útépitési programot. Pávo tb. főjegyző és Breinovics műszaki tanácsos a tanácskozás során azoknak az utaknak kiépítését, újjáépítését és kijavítását javasolták elsősorban, amelyek a szegedi tanyavilág lakosságának érdekeit szolgálják. Így a csorva-ötmösi, a pusztamérgesi, a röszei, alsóközponti, alsóközpont-királyhalmi, röske-szabdkai stb. utak építését kívánták felvenni a jövő évi programba, míg a miniszteri kiküldött inkább azoknak az utaknak az építése mellett foglalt állást, amelyek az egyes környékbeli falvakat kötik össze a szegedi tanyarészekkel. Például a szatmazi állomástól a Zsombó-központig terjedő út, a Sándorfalva-felsőközponti, a Csengele Szent László állomás stb. közötti utak építését szorgalmazta. A körút során a miniszte-

ri kiküldött közölte a város közegeivel, hogy a jövő évben Szeged az idei 200.300 pengő helyett csak 160.000 pengő útépitési állami hozzájárulásra számíthat, továbbá, hogy a minisztérium a jövő évtől kezdve nem nyújthatja azt a 10 százalékos vasúti díjkedvezményt, amelyet a város a legutóbbi két év alatt az anyagszállításoknál élvezett.”

A revízió és hatásai

Ősszel visszatért Magyarországhoz Észak-Erdély. A szeptember 6-i lap címei jól jelzik az eufóriát: „Kormányzónk vezetésével diadalmenetben kezdődött meg a felszabadult országrészek visszafoglalása – Örömmármor hangulatban, virágözönnel és zászlódísszal fogadta Szatmárnémeti lakossága a honvédség élén bevonuló Horthy Miklós kormányzót”.

Lelkes a tudósítás hangja is: „Hazatértek... Szatmárnémeti, Máramarosziget, Nagykároly büszke magyar városaink és a környező színmagyar falvak lakossága könnyes, boldog, örömmármorban úszó napra virradt. Harangzúgásos, a nyárutói fényözönből szikrázó nap ra-

Rekordmennyiségű havat hozott az 1940-es tél. Fehér lepelen a Károlyi utca

gyogásától elárasztott reggel órájában a magyar honvédsapatok átlépték a semmivé foszlott trianoni határt és megkezdtek a hazatérő keleti országrész birtokbavételét. A honvédszerkar főnökének hivatalos jelentése szerint Nagylátótól keletre kezdődőleg a magyar-orosz

határig csapataink mindenütt átlépték a trianoni határt és birtokba vették a szeptember 5-re megállapított területávót.”

Ugyanezen a napon tudósít arról is a DM, hogy „Közvetlen vasúti összeköttetés lesz Szeged-Nagyvárad-Kolozsvár között”.

Az örömből bőven vegyül ürmös is. Az október 9-i DM címe már arról szól, hogy „Özönlenek a menekültek a Szőreg-Gyula közötti román határszakaszon”. A tudósítás pedig elképzeli a képet fest.

„Budapest, október 8. A Szőreg és Gyula közötti határszakaszon mind nagyobb tömegekben lépnek magyar területre a román uralom alatt lévő erdélyi területekről kiűzött magyarok. Szeged, Makó, Mezőhegyes, Battonya és Gyula környékét megfeszített erővel dolgoznak a hatóságok, hogy a menekültáradat fedél alá juttatását és ellátását biztosítsák. A menekültek legnagyobb része Arad, Temesvár, Lippa, Déva, Petrózsény és általában a zsilvölgyi bányavidek környékéről származik. A legszámosabb tömeget a bányász- és vasipari munkások teszik ki, de igen sok a földműves és a tisztviselő, valamint a kereskedőcsalád is.”

Egyetem ment, egyetem jött

Október 16-án elbúcsúzott Szegedtől a Kolozsvárra visszatelepülő egyetem. Erről így tudósít a lap:

„(A Délmagyarország munkatársától) Díszes külsőségek között rendezte meg Szegeden utolsó ünnepi ülését a Ferenc József-tudományegyetem szerdán délelőtt. Ezen az ülésen búcsúzott el a kolozsvári egyetem Szeged városától, amely 21 esztendőn át hajlékot és fejlődést biztosított számára és oly sokat áldozott érte. Szeged a kolozsvári Ferenc József-tudományegyetemnek édes mostohája volt, mindent elkövetett érte, hogy igazi otthonának érezze a várost és fájdalmasan búcsúzik tőle akkor, amikor Kolozsvár, az édesanya hívja vissza az ősi otthonba...”

Rá egy hónapra megnyitotta kapuit Szegeden a Horthy Miklós Tudományegyetem, amelynek rektora Szent-Györgyi Albert lett. Igaz, a jogi kar egyelőre szüneteltette működését.

(Folytatjuk)

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: SZÁVAY ISTVÁN

HONDA
The Power of Dreams

Sportos és Praktikus

Ha szeretne **jóval** jobban járni...

CIVIC
Bónusz kártya
400.000.-

Ha szeretne jóval jobban járni, keresse a Honda Civic-et a márkakereskedőknél! 3 ajtós sportos a dinamizmus szerelmeseinek, 5 ajtós praktikus a térfódítóknak! Ha most vásárol 3 vagy 5 ajtós Honda Civic*-et, ezúttal különleges Bónusz kártyával ajándékozzuk meg, amellyel a vételárból 400.000 Ft-ot jóváírunk Önnek!

* Az ajánlat a készlet erejéig érvényes, és a Honda Civic 3 és 5 ajtós változataira vonatkozik. Kivétel a Type-R és az 5 ajtós Civic 2.0 i-tess modellek. Az ajánlat egyedi kedvezményekkel nem vonható össze. A márkakereskedőknél a Honda márkakereskedőknél.

A képeken látható autók extra felszereléssel tartalmazzák. Forgószalag: 6,3-6,9 l/100km. CO₂ kibocsátás: 150-212 mg/100 km.

Rexona Crystal és a **Rádió88** bemutatja

CRYSTAL

TRILÓGIA SZUPERKONCERT

Közreműködik: **HOLLYWOOD MOVIE Szimfonikus Zenekar** és **Ronan Morgan világbajnok szeptánc-csoportja**

Magyarország legnagyobb utazó hang és fénytechnikájával

MÁRCIUS 12. 20 óra

SZEGED SPORTCSARNOK

JEGYEK MÁR KAPHATÓAK:

SZEVEDI NEMZETI SZÍNHÁZ JEGYIRODÁJA
Szeged, Kelemen u. 7. Tel: 62/554-713

GOLD SUN TRAVEL
Szeged, Károlyi u. 15. Tel: 62/425-128

CSERMÁK HANGSZERÜZLET
Szeged, Jókai u. 4. Tel: 62/424-918

A jegy ára előfizetés: 1950 Ft A koncert napján: 2300 Ft

Médiatámogató: Délmagyarország, Délvilág és a Délmagyarországi Cégregisztrar

Honda Wéhlí, 6725 Szeged, Textilgyári út 3., Tel.: 06 (62) 540 150

www.honda.hu